

LOS TRES TOMS

QUADRO DE COSTUMS CATALANAS

EN UN ACTE Y EN VERS

ORIGINAL DE

D. Narcís Campmany y Pahissa

Estrenat ab gran aplauso en lo TEATRO CATALÁ (Romea)
la nit del 25 de Abril de 1871

SEGONA EDICIÓ

Preu **UNA** pesseta

BARCELONA

BIBLIOTECA DE «LO TEATRO REGIONAL»

CARRER DE LAS CABRAS. 13, 2.ª

1895

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of North Carolina at Chapel Hill

LOS TRES TOMS

QUADRO DE COSTUMS CATALANAS

EN UN ACTE Y EN VERS

ORIGINAL DE

D. Narcís Campmany y Pahissa

Estrenat ab gran aplauso en lo TEATRO CATALÁ (Romea)
la nit del 25 de Abril de 1871

SEGONA EDICIÓ

BARCELONA

BIBLIOTECA DE «LO TEATRO REGIONAL.»

CARRER DE LAS CABRAS, 13, 2.º

1895

A MON BON AMICH

DON JOSEPH T. VILAR

Germanas son la música y poesía
germans son per l' afecte nostres cors,
y si be per desgracia avuy al día
l' afecte y la amistat quasi es falsía,
per nosaltres sabs be que son tresors.

—

Acepta com recort aquesta obreta
d' un amich verdader sens cap recel,
pues que si be la oferta es petiteta,
recorda que petita es l' arometa
y per ço sos perfums pujan al cel.

L' AUTOR

Barcelona 25 Abril de 1871.

REPARTIMENT

Personatjes	Actors
CRISTINA . . . 18 anys	Sta. Balbina Pi
MARGARIDA. 50 »	Sra. Caterina Mirambell
ANTON 55 »	Sr. Lleó Fontova
SR. JOSEPH. . 50 »	» Iscle Soler
SALDONI . . . 22 »	» Joseph Clucellas
GABRIEL . . . 20 »	» Frederich Fuentes
UN NOYET. . . 12 ».	» N. N.
TONET, <i>cego</i> . 65 »	» N. N.

Vehins, vehinas, noys, noyas, etc.

*L' acció passa en Barcelona la tarde y vetlla
del día 17 de Janer de 1850*

Ningú podrà traduir, representar ni reimprimir aquest quadro de costums sens permís del seu autor.

D. Joan Molas y Casas, director de la Galeria titulada *Propietats Dramàtiques y Líricas*, quals oficinas se troban en lo carrer del Hospital, núms. 12 y 14, según pis, es l' únich encarregat d'aquesta obra y ab ell deurán entendres totas las empresas y societats particulars que vulgan representarla.

Queda fet el dipòsit que marca la lley.

ACTE ÚNICH

Decoració tancada. Porta gran al fondo per la que 's veu lo carrer. En primer terme esquerra, la porta de cuyna, y en segon la del estable. En primer terme dreta una capella ab un Sant Antoni Abad, guarnida ab un domás vermell al detrás, y en los esglaons de la capella jerros ab flors, candeleros ab ciris apagats, una llantia encesa devant lo Sant; en fi tal com acostuman estar guarnidas en aquesta diada. Cadiras blancas y taula parada un poch á la esquerra en primer terme, figurant que acaban de dinar.

A costat de la porta del estable un bridó guarnit ab un gran plumero, cintas y flors, tal com los portan aquesta diada los animals per donar los tres toms.

A gust del senyor director lo procurar que hi hagi tots los detalls propis d' una botiga d' un carreter de mar.

NOTA.—Per dreta y esquerra, la del actor.

ESCENA I

ANTON, CRISTINA y SALDONI (*Anton y Saldoni assentats á taula figurant acaban de dinar fumant un puro cada hù. Cristina despara la taula y entra plats, gots y demás á la cuyna, fenthi diferents camins segons se despren del diálech.*)

SAL. He dinat com un patriarca!

ANTON Menja, home!

SAL. Si no puch mes.

Tinch la panxa com un ventre.

Estich mes tip!

ANTON Jé, jé, jé!

(*Rient.*)

Aixís m' agrada Saldoni,
som al treball, treballém,
que no hi há feyna? descansa,
es sant Antoni? está bé,
tres toms, tortells y pollastres,
vi ranci, puros de tres,
y com es lo sant del amo
vina ab mí á pendrer café.

- SAL. Hasta café?
ANTON Donchs qué 't pensas?
No miro prim vatúa n' éll!
SAL. Ab barret?
ANTON Y donchs, tanoca?
Sens barret no hi ha café.
CRIST. Vos si que per questa diada...
ANTON Ja ho sabs noya, no 'm dol res.
Quaranta anys que faig l' ofici,
só l' avi dels carreters
y per sant Anton dels ases
faig la festa.
CRIST. Prou qu' ho sé.
ANTON Y antes quan tenia dona
que Déu la tinguí en lo cel,
cad' any per aquesta diada
'n que ploqués ó nevés,
á sant Antoni al ofici,
dinabam com dos reyets,
y vestits... alló... d' estrago,
després de pendrer café
al *Liceyu* á veure l' *ofra*
que no 'ns agradaba gens,
mes feyam un *sarquifici*
á sant Antoni y res més.
Jo soch antich y las cosas
las vull antiguas també.
SAL. Be... vos sí... tot á la antigua.
ANTON Y aixís té de ser, beneyt!
Veus las unsas de perruca
per qué me agradan?
SAL. Per qué?
ANTON Perque son antiguas, veyas!
SAL. Y per res mes?
ANTON Per res mes.
SAL. Tant m' estimo las antiguas
com las novas.
ANTON Jo nó, veus?
SAL. Son *aldeyas* qu' un se ficca.
ANTON Y á qualsevol donaré
una unsa de las modernas
per dos d' antiguas.
SAL. Bé... res...
ANTON No pas jo. No soch tant tonto.
Só fet aixís. Qué hi farem?
Y que 't sembla, feya planta
d' abanderado?
SAL. Qué diheu!

Si 'n feyau! Ma caso ab ronda!
No os guanyaba cap marqués.
Jo aguantaba per la brida
lo vostre caball, el «rey,»
y 'm feyan mal las orellás
de sentí á tota la gent:
«Jesús! Quin ábanderado!
»Sembla un jove! Qué va be!
»Quína sella tan hermosa!
»Quín caball! Y quín tortell!»
Y al Padró he sentit dos nenas
macas com dos angelets,
que 's deyan baix l' una á l' altre
mirantme á mí y tot rient:
m' agrada l' abanderado,
m' agradan tots los demés,
m' agradan las dos *musícas*
y tot l' acompanyament,
pero de tots, lo mes guapo
y el que mes curro vesteix,
es el que aguanta la brida,
aquest si que 's molt guapet.

CRIST. Apa, Saldoni! (Rient.)

ANTON Ah, tanasi!

SAL. Be; home, be, si no ho crech!
No diré que siguí maco,
mes, vaya! Déu ni doret,
de molt mes lletjos n' enterran.

ANTON Véste á posar l' altre jech.

SAL. Y el payo!? (Pe 'l sombrero.)

ANTON També; t' espero,
ja son las quatre, enllesteix. (Mirant lo re-
llojje.)

ESCENA II

ANTON y CRISTINA

ANTON Cristina!

CRIST. Qué voleu pare?

ANTON Me 'n vaig á pendrer café.
Mentrestant fes per manera
que tot estigui corrent.
Ja has convidat tas amigas?

CRIST. Sí, home, sí, deixeu fer.

ANTON Y els vehins?

CRIST. Ja están.

ANTON Donchs, bueno.

CRIST. Ja ho he dit al Gabriel,
sa mare...

ANTON La Margarida?

CRIST. Son vehins...

ANTON Està corrent.
He llogat l' Antonet cego...
Ja veuràs com ballàreu!
Ab tants llums á la capella,
jerros y el domás vermell
y las flors y els candeleros,
y la gresca de la gent,
sant Antoni si gosaba
prou ballaria un valset.

CRIST. No gasteu poca alegria!

ANTON Què vols dir? Gasto 'l que 's meu.

És lo meu sant y el de 'ls ases,
s' ha de celebrar y res mes.

Després daré una sorpresa...

CRIST. Cóm!

ANTON Qu' he fet fer un tortell,
aixís! al forn de sant Jaume,
com son antichs, els fan bé.
Endemés quan sigui l' hora
y tingui tota la gent,
surts tú ab aquella safata
que hi ha pintats dos aucells
que portan el gorro *infrigio*,
que tenen lo cap vermell,
y allavoras surts com deya
ab lo tortell á tallets,
y al teu detrás lo Saldoni
ab ampollas del ranciet,
y té, té, té, ho reparteixes
entre 'l crits y picaments,
rom el Tonet desseguida
y, alsa salero! voltem,
y polkas y americanas
y fins xinas ballareu...

(Gros.)

(Acompaña l'
acció.)

CRIST. Y vos?

ANTON Jo! Tan se valdria!

Vaya, també ballaré.

CRIST. A la antigua, per supuesto?

ANTON Sí, sí, no vull res modern.

(Pausa.)

Com esteu ab lo mossito?

CRIST. El mossito?

ANTON Sí, en Gabriel.

Què 't pensas que jo no hi lluco?

CRIST. Ay, ay!

ANTON Sé que festejeu.
CRIST. Be... sí... ell diu que li agrado...
que m' estima...

ANTON No 'n fem res.
Perque tú també m' agradas,
també t' estimo mes qu' ell
y ab tot y tan estimarnos
jo y tú no crech que 'ns casém.

CRIST. Qué voleu que jo l' obligui?...

ANTON Sols vull que parli clá y net.
Jo soch carreter de mar,
ell es cotxero...

CRIST Be y qué?

ANTON Si ell te faéton y berlina
jo tinch encara molt mes,
perque tinch carro, carreta,
carretó y carretonet.
Si ell té un caball que 's diu «Príncep»,
dons jo 'n tinch un que 's diu «Rey».
Si ell va al pescante del cotxe,
jo del carro vaig á peu,
y si ell porta grans senyoras,
jo porto bacallá sech,
vull dir que la meva filla
no s' ha d' abaixar per res,
per lo tant ó dintre ó fora,
no estich per mes cumpliments.
CRIST. Son bona gent.

ANTON Sí, no ho nego,
no 'm desagrada 'n Gabriel
perque 's guanya be la vida
y vamos, es diligent,
té mol respecte á sa mare,
portantse com un fill deu.
No mes li trobo un defecte.

CRIST. Un defecte?

ANTON Que 's modern.

CRIST. Y quína culpa hi té 'l pobre?

ANTON Sí senyora que n' hi té.
Hagués nascut trent' anys antes
fora mes vell que no és.
Pero *nada*, que s' espliqui
que jo li contestaré.
Ja ho teñs entés.

CRIST. Bueno, home.

—Ara hi penso, pare!

ANTON Qu' és?

CRIST. Oy, que no me 'n recordaba!

- ANTON Com qu' aquí tens pardalets! (Al cap.)
CRIST. Pardalets!
ANTON No me 'n desdeixo.
Pardals que 's diuhen Gabriel.
CRIST. Es que...
ANTON Tot ho *desoblidas*.
CRIST. Va vení el senyor Joseph,
el sastre...
ANTON Sí.
CRIST. Per parlarvos
d' un assumpto...
ANTON Vatúa 'l ret!
Caratsus! Be, me 'n alegro!
Fa molts dias que no 'l veig.
Del últim cop que 'l vaig veurer,
sabs? que no l' he vist may mes.
CRIST. Es molt faltat de memoria.
ANTON Explicamho, prou qu' ho sé.
Un cop va venir á casa
per explicar-me d' un plet
que seguia contra un altre;
y l' altre també contra ell.
Com plovisquejaba, l' home
portaba un paraigvas vert,
distret se 'l deixa, al poch rato
torna ab un altre vermell
per endursen 'l vert d' antes,
y se 'n va anar tan distret,
que sobre d' una cadira
va deixá 'l vermell y el vert.
CRIST. Aquesta si que m' agrada!

ESCENA III

DITS y SALDONI

- SAL. Qué tal la trona?
(*Mudat y ab sombrero antich.*)
ANTON *Tré bien!*
Semblas un senyor.
SAL. Per forsa.
CRIST. Saldoni, vamos, quin jech!
SAL. Si tingués quartos y modos
mes senyor que cap marqués.
Anton, quína panxulina!
ANTON Sembla quan un bot es plé.
(*Pegantli un cop.*)

—Cristina si algú demana
li dius que luego torném.
Pendré m café...

SAL.
ANTON

Y copa?
Entesos,

SAL.

si no 'n tens prou de dos, tres.
(Si avuy no agafo una turca,
prou agafaré un turquet.)

ESCENA IV

CRISTINA

Ja se sab, aquesta diada
'l pare no cap en pell,
y habent sigut banderado
vamos... no te *digo* res.
¡Y 'n Gabriel com si quadraba
á caball! Monta molt bé.
Vesteix ab tanta elegancia...
Vá tan rissat de cabells,
ningú 'l pendrá per cotxero
sino per rich senyoret.
Ara deu estar fent gresca
á la fonda del Orient,
y el pare de cap manera
vol que vaji al sarau d' ell.
Tot vol que 's fassi á l' antiga,
com se feya 'n lo seu temps.
Convidar quatre vehins...
Oh! Si 'n Gabriel vingués...

ESCENA V

CRISTINA y GABRIEL. (*Surt Gabriel molt elegant ab sombrero, traje negre y jech de cotilla. Porta dulces en un paper blanch dintre de un mocadó ab puntas.*)

GAB. Cristineta!

CRIST. Entra, Gabriel.

GAB. Qu' estás soleta?

CRIST. Soleta.

Y qu' estava mes inquieta...

GAB. Y per qué, cara de cel?

Vinch per darte una sorpresa.

- CRIST. Sorpresa, dius! Qué serà?
GAB. Y que molt t' agradarà.
Qu' avuy seràs ma promesa.
- CRIST. De debó, noy?
GAB. Com ho sents.
Sí, ratolinet de plata! (*Fentli una carícia.*)
- CRIST. Ay, noy, qu' estàs per sargata!
GAB. No vull esperar mes temps.
'M cansa 'l ná d' amagat
y que no ho veji ton pare;
avuy faig venir la mare
y ho deixém tot arreglat.
M' estimas titella? Sí? (*Molt jugat.*)
Veyas, fesme una postura.
- CRIST. Un bobó á la criatura! (*Ab burla.*)
GAB. Bobons? Jo te 'n porto aquí.
CRIST. Confitura de ponsém,
(*Mirant lo de dins el mocador.*)
pastas, grabolets de crema...
Y aixó?
- GAB. D' aixó 'n diuhen yema.
Tástau.
- CRIST. Si per cas tastém.
Mossega. (*Donantli un dulce.*)
- GAB. Nó, tú primer.
CRIST. No ho vull.
GAB. Vaya paparera! (*Molt jugat.*)
CRIST. Tú, primer.
GAB. Qué 'ts cansonera!
CRIST. Mossega, ara jo. (*Ho fa Gabriel.*)
GAB. Qué be!
CRIST. Ay, que 's bó!
GAB. Donchs qué 't pensabas?
Ab tot lo meu hi tinch gust.
Per xó 't vull á tú.
- CRIST. Sí, just!
GAB. Y qué 't semblo anant ab trabas?
Faig goig ab aquest barret?
Bòtinas de xarol novas,
corbata y jech nou, qué hi trobas?
- CRIST. Que semblas un senyoret.
GAB. M' has vist aquest dematí
á caball del «Príncep?»
- CRIST. Prou.
GAB. Quin brassejar! Crich, croch, crou!
(*Acompanyant l' acció.*)
Y quin plomero!
- CRIST. Molt fi!

- GAB. Y las borlas de la sella?
Y la quía del caball?
—Ah! tú, be vindrás al ball? (*Ab prontitut.*)
- CRIST. El pare no ho vol.
- GAB. Trapella!
- CRIST. Ell tot ho vol á l'antigua.
Convidar á quatre vehins...
- GAB. Y qué voleu fé aquí dins?
- CRIST. Vol fer ball á la botiga.
Vindrás, eh?
- GAB. Si vens al meu.
- CRIST. No mano.
- GAB. No vull disculpa.
- CRIST. Ay, ay! Qué 'n tinch jo la culpa?
- GAB. Si no vens, no vinch y adeu.
- CRIST. Demánali, ves que 't costa?
Tan de bó qu' ell ho volgués,
no voldria jo res més.
- GAB. Ja 't faria jo una posta
que li dich y 'm diu que sí.
- CRIST. Donchs próvau!
- GAB. Com lluhiriam!
Com las hi cargolariam!
Quin valsinyo! Tí, tí, tí! (*Cantant.*)
Tú ab las faldillas, riu, rau!
y ab aquell saltiró doble...
—Tenim 'n Jurch, tú, de copla.
Probemho?
- CRIST. Nó, nó!
- GAB. Au, au! (*Agafantla per ballar.*)
Dónam 'l bras...
- CRIST. Nó!
- GAB. Dos vols.
(*Gabriel se paseja de brasset ab Cristina cantant un vals, y á poch diu lo vers següent posantse á ballar.*)
Salero, la part de tres!
Ay, noya, qu' anem lleugés!

ESCENA VI

DITS y SALDONI

- SAL. Apa noys, quins giravols! (*Desde la porta.*)
- CRIST. 'N Saldoni! (*Parant.*)
- GAB. Vátúa nada!
- SAL. Ah salau, quina brometa!

- GAB. Té y muxoni. (*Li dona una peseta.*)
SAL. (Una peseta!)
(*Se la fica á la butxaca.*)
Vols ballá ab mí?
CRIST. Estich cansada.
Y el pare hont és?
SAL. Al café.
Tres copas, y sobrehexian. (*A Gabriel.*)
GAB. Ab poch's com tú s' enriqueixian.
SAL. Y per xó ja ho veus, seré.
Y trempat per la palestra.
GAB. Y gandul.
SAL. Ah, be, aixó sempre!
De tú crech qu' he pres l' exemple
ja fa prou qui sembla al mestre.
GAB. Sino, pe 'l sino... (*Enfadat.*)
CRIST. Qué feu? (*Calmantlos.*)
SAL. Noy, tens molt poca corretja.
GAB. No tothom té 'l mateix fetje.
SAL. Ja ho sé, cada hú té 'l seu.
CRIST. Já, já, já!
GAB. Ni ha un vagó! (*Rient.*)
SAL. Fins un tren de mercancías.
GAB. Per rey dels ganduls serias...
SAL. Ja ho sé, ja, la nata y fló.
Ojo! que l' amo ve luego.
Me 'ns vaig á dar palla al «rey».
GAB. Ja 't faria jo la lley.
SAL. Oh; be... sí... tú... *alto y fuego.*

ESCENA VII

CRISTINA y GABRIEL

- GAB. Mira, jo m' arribo á casa
per veurer si hi há algún camí.
La mare vindrá, sents?
CRIST. Bueno.
GAB. Y *nada*, avuy ho enllestim.
CRIST. T' espero al sarau de casa.
Vindrás, oy?
GAB. Sí, dona, sí.
CRIST. 'T tornaré la revenja
dels dulces.
GAB. Prou be qu' ho tinch.
Adeu!
CRIST. Adeu!

GAB. Si gosaba... (*Acostanshi y ab sa-*
CRIST. Qué farias? (*lamería.*)
GAB. Qué? Qué, dius? (*Exaltantse.*)
Ab such, que no m' embolico. (*Contentintse*
CRIST. T' espero. (*y anantsen.*)
GAB. T' he dit que sí.

ESCENA VIII

CRISTINA, luego SALDONI

CRIST. Déixam raonar la taula.
Qué pesa! Saldoni, vina! (*Probantho.*)
SAL. (*Entra.*) Ja tinch lo «rey» empallat.
CRIST. Ajudam.
SAL. Jol...
CRIST. Ja rondinas?
SAL. No veus que vaig de las festas?
CRIST. Ajudam, y desseguida.
SAL. Y per xó vols que t' ajudi?
Si no pesa gens ni mica.
Ho veus? Sou mes delicadas! (*Arraconant la*
Las pacas de cotó y pipas, *taula ab un bras.*)
alló sí...
CRIST. Y ho fas fé als altres.
SAL. Ja fa prou 'l que s' ho mira.
CRIST. Arriba al forn de sant Jaume...
SAL. Ah, sí! A la Llibretería.
CRIST. Just, que 't donguin un tortell
que fan per casa.
SAL. Sí? Ay, filla! (*Fent un salt.*)
Quartos. (*Parant la má.*)
CRIST. Si ja 's pagat.
SAL. Bueno.
CRIST. Van quedar que 'l portarian,
quasi ja 's fosch y... ¡Apa, cuyta!
SAL. Be me 'n darás una mica?
Jo ab quatre talls m' acontento.
CRIST. Sí, home, ves.
SAL. Desseguida.
(*Quina vida si duraba!*
Fumet, com m' engrexaria!)

ESCENA IX

CRISTINA

Tot avuy sento una cosa...
Tinch al cor una alegría!
Ni sé 'l que 'm faig, ni 'l que 'm dich.
Si 'n Gabriel...

ESCENA X

CRISTINA y SR. JOSEPH

JOSEPH Ave María!
CRIST. Senyor Joseph, entri, entri!...
JOSEPH Vosté?...
CRIST. Be.
JOSEPH Sempre aixerida.
CRIST. Gracias. Ségui.
JOSEPH Donchs, seyém.
Ay, ay! (*Pegantse un cop al front.*)
CRIST. Qué té?
JOSEPH Qu' es desdicha!
Tinch la memoria tan flaca...
Mireu qu' aixó desatina!
CRIST. Qué 's?
JOSEPH Escolti, veyam, diguim.
Per qué he vingut... que volia?
CRIST. Qué se jo? Vosté dirá.
JOSEPH És vritat... res... un s' olvida...
CRIST. Ja 's prou pena.
JOSEPH Si ho es noya!
No sab lo que 'm mortifica
lo tení un cap tan distret,
(*S' enfosqueix per graus.*)
al moment tot se m' olvida,
y francament, si aixó dura,
si duraba... ay bona nina!
CRIST. Qué té?
JOSEPH Qué? Mireus que 's molt!
CRIST. Qué li passa?
JOSEPH Veyam, diga...
De qué li parlaba jo ara?
CRIST. Deya que tot ho capgira
y que 's distreu...
JOSEPH Júst!... Sí... vamos.

No ho veu? no ho veu? Aixó irrita!
Tinch bonas mans, tinch bons peus,
bon nas, aurellas molt finas,
tot lo meu es de primera
menos la closca malehida. (*Tocantse 'l cap.*)
Una construcció robusta,
no tinch may cap malaltia.
Sols lo quint pis, lo tupí,
'm fa veurer la padrina.
Si aixó no 's cap, impossible
y si no es per ma desditxa
es de carbassa ó meló
ó de rabaquet ó sindria,
y estich tan plé y aburrit
que demá ó qualsevol dia
'm poso un lletrero al front
que ab lletres ben grossas diga:
«Habitación ventilada.»
«Módico precio. Se alquila.»

CRIST.
JOSEPH

No s' hi enfondi.

Oh, no s' hi enfondi!

Ay, filla! Vosté 'm fa riurer!
He menjat cuas de pansa.
Nus al mocador! Potdicas!
Quan vivia la Manela,
la dona, era una delícia,
perqu' era forta de comptes
y 'm sabia portá 'ls llibres.
Si no 'm caso estich perdut,
que tinch mala malaltia.

ESCENA XI

Dits, ANTON

ANTON Qué miro! Senyor Joseph!
JOSEPH Qué tal? Qué tal, senyor Anton? (*Aixe-*
ANTON Bé per ara. Segui... segui... (*cantse.*)
Noya, porta llum que 's fosch.
(*Cristina se 'n vá, surtint á poch ab un llum*
de bombeta.)

CRIST. Desseguida. (*Se 'n vá.*)

JOSEPH Qu' aném macos!

ANTON Es lo meu sant.

JOSEPH Qué diu! Bó,
te rahó que 's Sant Antoni.
Tinch un cap... Es fastigós!
No penso... Que las disfruti
en companyia de tots...

ANTON Gracias, home, 'n vida seva.

JOSEPH Quina capella! Y aixó?

ANTON Cad' any ho faig...

JOSEPH Ja 'm recorda.
Y avuy qu' han fet los tres toms?
ANTON Qué no 'ls ha vist? Qué diu home! (*Senyal*
No 'ls ha vist, diu? *negativa de Joseph.*)
JOSEPH No senyor.
CRIST. (*Entra 'l llum.*) Bona nit.
JOSEPH Bona nit, noya.
ANTON Déixal per qui sobre. Bó! (*Ho fá.*)
CRIST. Vaig á dalt, si algú demana...
ANTON Ves.
CRIST. Passiobé. (*Se 'n vá.*)
JOSEPH Adiós.

ESCENA XII

ANTON y JOSEPH

ANTON Y vosté no ha vist la festa?
JOSEPH He hagut de marxá al Masnou
per un assumpto que urgía...
res... per fé una citació,
y quan he estat á cal jutge
no m' ha recordat lo nom
del deutor ni quant debia.
ANTON Mireus que també 's graciós! (*Rient.*)
JOSEPH M' he descuydat la cartera.
Demá hi tornaré altre cop.
ANTON Donchs no pot afigurarse
quin cop han fet los tres toms.
Parlo de la meva colla,
dels carreters de mar sols,
perque segons m' han dit, l' altre
feya fástich á tothom.
Eram cincuenta sis bestias
sense contarhi cap noy.
JOSEPH Si que debia ser cosa...
ANTON Qu' Espanya 'n tindrà recort.

ESCENA XIII

Dits, UN NOYET, luego CRISTINA
y després SALDONI

(*Entra un noyet portant un tortell gros, sobre un cartró y tapat ab paper blanch.*)

NOY Bona nit. El tortell.
ANTON Guapo!
Si 't descuydas fas tart, noy.
Noya, baixa desseguida! (*Cridantla.*)
Es pessa, oy? (*Ensenyantlo á Joseph.*)
JOSEPH Sí qu' es grós. (*Surt Cristina y pren lo*
ANTON Mira, désal allá dintre *tortell al noyet.*)
y dona un ralet al noy.
SAL. No 'm volen doná el tortell (*Entra co-*
sense quartos. *rrents.*)

ANTON

Qué dius, boig?

SAL.

He anat al forn de Sant Jaume.

«Doneume aquell tortell gros que 's pe 'l amo.»—Sí, *naranjas*, ni m' han escoltat tampoch.

Jo que m' assento y m' espero

y al cap de un quart:—Noy, qué vols?

—Aquell tortell que 's de l' amo.

—Y qui es ton amo?—L' Anton.

—Quin Anton es?—Quin? Búsqueho!

Me 'l voleu donar, sí ó nó?

—Aneu ximple!—A mí 'm diu ximple?

Donchs vaig á buscar l' Anton

y no mes per la manera

os farém saber qui som.

He parlat bé, no es aixís?

ANTON

Sí, home, millor qu' un mort.

SAL.

Ab rahó, macaso ab ronda,
no callo may!

ANTON

Ja 'ts ben tou!

CRIST.

Si ja es aquí 'l tortell, mira!

SAL.

Y per qué m'hi envias, donchs? (*A Cristina*)

(*Guárdamen.*) Me'n vaig per puros. (*Se'n vá*)

CRIST.

Té, noy! (*Li dona un ral.*)

NOY

Bona nit. (*Se'n vá.*)

ANTON

Adiós.

(*Cristina entra á dins ab lo tortell.*)

ESCENA XIV

ANTON y JOSEPH

JOSEPH

Estém ben sols?

ANTON

Ni una mosca.

JOSEPH

Vull parlarli.

ANTON

Sí señyor.

JOSEPH

Un favor vull demanarli...

Ára no 'm recorda!

ANTON

Cóm!

JOSEPH

Per qué he vingut? Vatúa listo!

ANTON

Qué no ho sab?

JOSEPH

Nó.

ANTON

Jo tampoch.

JOSEPH

Estich tan flach de memoria,

penso una cosa... y adiós!

al cap de cinch minuts, fora.

ANTON

Ja es desgracia també aixó.

JOSEPH

Calli, potsé á la cartera...

Vejam... «Una armilla ab coll.»

(*Treu una cartera y llegeix.*)

«Comprar una mitja cana...»

«Tinch d' afeitarme dijous...»

- ANTON Hasta 'l dia que s' afaita?
JOSEPH Vaya! Ho tinch d' apuntar tot.
«Dilluns dar la roba bruta...»
«Casarme aviat...» Aixó!
- ANTON Ja ho ha trobat?
JOSEPH Are ho trobo.
ANTON Endevant, acabém donchs.
JOSEPH Jo soch viudo de la doná...
ANTON Jo del home.
JOSEPH Bé; som dos.
Y una casa acreditada
com la meva de tan nom,
hi fá falta una mestressa
que vigili sempre, Anton.
ANTON M' hi *comfronto*.
JOSEPH Are bueno,
vaig á enterarlo de tot.
Vosté té una coneguda
que 's viuda y m' agrada molt.
ANTON Y cóm se diu?
JOSEPH Cóm? No atino...
Veyam... (Se treu la cartera.)
ANTON (No li sab lo nom!)
JOSEPH Ja la tinch.
ANTON Sí? no la deixi.
JOSEPH 'S diu Margarida Cots.
ANTON Qué 's la que s' está á dos portas?
Qué té un fill cotxero?... Prou. (Senyalafir-
Si senyor, no 'n coneix d' altre. *mativa*.)
JOSEPH Y es bona senyora?
ANTON Molt.
Quan vivia 'l seu Baldiri
s' estaban aquí al cantó.
JOSEPH Donchs bueno, jo vull casarmhi,
párlili y si ella 'm vol...
—Té quartos?
ANTON Bé... quartos... quartos...
Ells ja están arregladots...
JOSEPH Vol dir?...
ANTON Sí, té alguna cosa.
JOSEPH Me la vol demanar?
ANTON Cóm!
JOSEPH Jo soch tan desmemoriat...
no 'n faria res de bó.
Vosté 'm coneix... home, fássiu!
vosté diu, ella respon,
y jo torno d' aquí un rato
y ho deixém arreglat tot.
Li regalaré una capa
si m' hi caso.
ANTON No senyor,

- gracias, no la necessito.
JOSEPH Quatre paraulas y prou.
A casa no hi ha criaturas,
ni germanas... soch tot sol,
'm guanyo bé la videta...
Ho farà, eh?
- ANTON Sí, senyor.
Si tan si empenya... *corriente.*
- JOSEPH Sí, sí, gracias senyor Anton.
ANTON Sab que pot fer?
- JOSEPH Digui, digui.
ANTON Vingui d' aquí un ratet.
JOSEPH Prou.
ANTON 'S ballará una estoneta,
quatre vehins, gent com jo.
Ella hi vindrá, li presento,
vosté hi balla uns rigodons,
s' enrahonan be las cosas
devegadas...
- JOSEPH Té rahó!
Ho apunto, que no s' olvidi.
«Margarida... rigodons...» (*Apunta en la*
«s' enrahonan be las cosas...» *cartera.*)
«dins poch rato á cal Anton...»
Ah, já, já! (*Desant la cartera.*)
- ANTON (Ja té prou cástich.)
JOSEPH Mil gracias, donchs, pe 'l favor.
Tornaré d' aquí una estona.
Consérvinse. (*Anantsen.*)
- ANTON Estiga bó.
(Pobre home!)
- JOSEPH Ay, ay! No 'l trobo.
(*Retrocedint.*)
Jo crech que no s' haurá fos. (*Buscant per*
Qué busca are? *las cadiras.*)
- ANTON 'L meu sombrero.
JOSEPH Si 'l porta 'l cap.
ANTON Ay! té rahó! (*Tocantsel.*)
JOSEPH Res... dispensi... (*Se 'n vá.*)
- ANTON Algun dia
jo crech que 's buscará 'l coll.

ESCENA XV

ANTON

Vaya un encárrech de ferme!
Ves, demaneuli la dona!
—No escapsa gens malament,
está molt fresca y molt roja...
y á mes que la Margarida
'l que sobra tindrà grogas.

ESCENA XVI
ANTON y SALDONI

SAL. Lá, lá, rá-lá. (*Entra cantant y corrents.*)

ANTON Per qué cantas?

SAL. Avuy ray tot se comporta.

ANTON Arri! Dona pinsu al «Rey».

SAL. Y si 'l té ja fa mitja hora!

ANTON Avéural.

SAL. Ja 's aveurat.

ANTON Estrijólal, poca solta.

SAL. Ja ho está.

ANTON Qué ho ets de dropo!

SAL. Es que també es forta cosa...

Sempre 'm renyeu.

ANTON Si ho mereixes.

SAL. Es que...

ANTON Féssis lò que 't toca.

SAL. Ay vatúa 'l ret de Judas!

ANTON No 'n duya.

SAL. Donchs de la dona.

Si ara fos á fé, os ho juro

feya com el Pep de 'n Coca.

M' embarcaba dintre un barco

qu' es digués, Elvira ó Flora,

y á la Habana falta gent

que 's fan richs ab poca estona.

Desembarco, busco casa,

Jipipaca per tot hora

mossego be 'l castellá

per semblals una persona.

Entro á casa d' una viuda

que 's molt rica y es diu Lola,

jo li dich quatre *floreys*,

la conquisto y s' enamora.

'M demana, jo m' hi caso

y com que soch rich de sobras,

ab la volanta, als ingenios

com aquell que vá á la torre.

Menjo pinyas, confituras,

coco y *mamaca* á tot hora,

y per compte de Saldoni

'm faig dir *Saldonio* Roca.

Vingan teatros y saraus,

cau ella ballant la polka,

malaltía, y als dos mesos

'n Saldoni no té Lola.

Vench las casas y els ingenios,

els negrots y las negrotas,

y 'm quedo ab una chinita,

dos lloros y una cotorra.

(*Acompanyant
l' acció.*)

Compro un altre *piquipaca*,
y ab lo bot á Barcelona.
L' americá ja 's aquí,
vinga gastá á troche y moche,
tots: Saldonio, Saldoñito!...
y vestit blanch per tota hora,
y *Liceyu* cada dia
y puros així! á la boca, (Grossos.)
y tindré sols dos negritas
per ferme ventá las moscas,
y quan vingueu de visita
tots els qu' are 'm diheu tanoca,
os diré tot despreciantvos
com á gent de *baja estofa*:
«'N casa no hi *vingueis* mas
que si tinch *pesos* de sobras
quien quiera *napos* que 'ls busqui
que allá encara quedan Lolas».

ANTON

SAL.

Just, arribas y amanits...

ANTON

SAL.

Oh, es que 's aixís!... Y que 'ts llonsa!

Sí, llonsa! Qué m' espliqueu!
Pregunteuho al Pep de 'n Coca
que ab dos anys que 's á la Habana
ja 's viudo de dugas Lolas
y no més li faltan quartos
per tornarsen rich de sobras.
Jo hi faria una fortuna!

ANTON

SAL.

No deus fe 'l pes tu? (Mirantsel.)

Set robas,
dugas lliuras y tres unsas,
pesat á ca la Granota.

ANTON

SAL.

Ves ajudá á la Cristina
qu' á dins hi ha feyna de sobras.
(M faré un tip de tortell!
Quina panxa tinch mes grossa!)

ESCENA XVII

ANTON y MARGARIDA

MARG.

Bona nit. Gracias á Deu
qu' os veig!

ANTON

MARG.

Ola, Margarida!
Aixó ja passa de mida,
tot avuy que no s' os veu!

ANTON

Qué no se 'm veu y á caball
he rodat tot Barcelona?

MARG.

Vinch per cumplir com persona...
Sí, cucut!...

ANTON

MARG.

Veniu al ball.
Y es clar; no faltaba mes

ab tans anys de coneixensa.
Que las logreu...

ANTON (Ab tot pensa!)

Gracias, dona, es per demés.

MARG. Qué bé está la capelleta!
Quinas flors! Quins candeleros!

ANTON Y aquell parell de floreros?

MARG. Ja ho ha fet la Cristineta?

ANTON Ella sola s' ha arreglat.

MARG. Vamos, sí, té molta trassa.

ANTON Ah, bé aixó sí, 'n vé de rassa,
es com son pare.

MARG. Es vritat.

ANTON Seyeu, no feu compliments
som ó no som, Margarida? (S' assentan.)

Qué fresqueta y aixerida!

MARG. Vaya, poch enteniment! (Ab zalameria.)
Vinch per parlarvos.

ANTON Digueu.

MARG. No sé si haureu observat
que 'l noy está enamorat.

ANTON 'N Gabriel?

MARG. Sí, 'l meu hereu,
y ho está de la vostre noya.

ANTON De la Cristina, ma filla?

MARG. Li agrada porque 's senzilla,
curioseta y bonicoya.

Ella á mí no 'm desagrada
perque 's neta...

ANTON Sobre tot.

MARG. Y la que 's casi 'l xicot
té de fer olor de bogada.

ANTON (Que 's fiquí primé al cubell.)

MARG. Per lo tant jo com á mare
la demano ara á son pare
per acabá aquest tropell.

Contesteume clar, sí ó nó.

Si os convé, endevant la cosa,
sí no, que no os fasi nosa.

No renyirem per aixó.

ANTON Margarida, jo soch clar.

Alguna cosa 'n sabia,
y quan aixó consentia

y no ho tiraba á rodar,
es proba ben manifesta

de que no hi tinch res que dir.

La noya ho vol, y el meu sí

ja 'l teniu de l' hora aquesta.

MARG. En quant á lo d' interessos
ja 'n parlarém una altra hora.

ESCENA XVIII

Dits, GABRIEL y CRISTINA.

GAB. Molt bona nit. *(Pe 'l fondo.)*

CRIST. Y bon hora. *(Surt de la*

MARG. Vamos noys, ja sou promesos. *cuyna.)*

GAB. ¡Gracias, Anton! *(Encaixant.)*

MARG. Y tú, noya?

CRIST. No sé 'l que m' está passant.

ANTON Desd' ara noy, sens reparo
ja pots surtir, y pots entrar...
't conto com de familia.

MARG. Y tú Cristina, ja ho sabs.

ANTON Si teniu feyna atrassada
ja la podeu fer.

GAB. Avans
vull demanaus una cosa.

ANTON Te 'n daré dugas y 'n paus.

GAB. Que vingueu vos y la filla
aquesta nit al meu ball.

ANTON Aixó no puch concedirho.
Balleu aquí, tan se val!

Vols que demá per la platja

quan anés á carregar

tots los altres de la colla

qu' avuy m' han obsequiat,

'm diguessen: «criatura,

y cara girat?» Nó, may.

Demanam tot lo que vulguis

que jo pugui y ja veurás...

Qué no 's aixís Margarida?

MARG. Ben mirat no parleu mal.

ANTON Y qué te més? Balla á casa.

Si la gresca que 's farà

aquí dins entre nosaltres,

valdrá mes.

GAB. Nada, endevant.

Si no os ve bé...

ANTON 'S modern

y jo ho vull tot antich.

GAB. Bah!

ANTON Cristina comensa á encendrer,

mira que ja 's va fent tart.

GAB. Jo t' ajudaré...

CRIST. A caurer?

ANTON Ey! cuydado ab lo domás.

Hont es aquell? qu' os ajudi.

Saldoni, vina!

(Cridantllo.)

SAL. *(De dins.)* Ja vá.

ESCENA XIX

Dits y SALDONI

- ANTON Ja dormias? *(Surt menjant.)*
 SAL. Quí dormia?
 Si m' estaba á dins brenant.
- ANTON Jesús! Y encara tens gana?
 SAL. Bé, no... menjant m' ha passat.
- ANTON Ajúdals.
 CRIST. Porta cadiras.
- ANTON Cuyta!
 SAL. No estaré may gras. *(Entra á dins.)*
(Durant aquesta escena se forman dos grupos, Anton y Margarida á la dreta y Cristina y Gabriel á l' altre costat encenen los ciris de la capella, y col·locant las cadiras que Saldoni va portant de dins.)
- MARG. Anton quedém donchs entesos, ja tornaré luego.
- ANTON Avans
 vull fervos una pregunta.
- MARG. Digueu.
 ANTON Quan siguin casats
 ab quí viurán los dos joves?
- MARG. Home jo crech natural
 que sent mon fill el que 's casa
 viscan ab mí.
- ANTON Ah, no, may!
 Jo soch víudo... sens família...
 y ella á mí no 'm deixarà.
- MARG. Jo soch viuda, quedo sola,
 no tinch pares ni germans
 y l' únich fill que conservo
 viurá sempre al meu costat.
- GAB. Retira més aquest ciri.
 CRIST. Té. *(Fentho.)*
- GAB. Ay, rateta!
 SAL. *(Gran rialla.)* Já, já! *(Que 'ls observaba.)*
- CRIST. Qué vol aquest?
 GAB. Fuig, bagarro!
 SAL. *(Anantsen cantant.)* Lá, rá, lá!
- ANTON No callarás?
 SAL. Y si 'm diuhen...
- ANTON Res, que callis.
 SAL. Tot ho pago jo, endevant.
(Entra á dins surtint luego ab cadiras.)
- MARG. O á casa ab mí, ó no ho consento.
 ANTON O ab mí viuhen ó acabat.
- MARG. Donchs fora!
 ANTON Fora!
 GAB. *(A Cristina.)* Qué diuhen!

- MARG. Noy!
- ANTON Noya!
- GAB. Qué vol? (Acostantshi.)
- CRIST. Qué hi ha?
- MARG. Tot desfet.
- GAB. Qué diu? (Surt Saldoni y escolta.)
- CRIST. Y ara?
- ANTON Treutho del cap, tan se val.
- CRIST. Y per qué?
- MARG. Perque 's un raro.
- ANTON Vos sou tossuda!
- CRIST. Ay, ay!
- GAB. Expliqueus.
- CRIST. Digui, qué passa?
- MARG. Qu' ell...
- ANTON Qu' ella...
- GAB. Calleu, si us plau!
- MARG. Ell vol que casat 'm deixis.
- GAB. No mare, aixó no será.
- ANTON. Y ella vol que tu á mí 'm plantis.
- CRIST. Jo al pare no deixo may.
- SAL. Y si tot pot arreglarse.
- ANTON Calla!
- GAB. Ximple!
- SAL. Home y es clar.
- ANTON Jo no hi veig cap compostura.
- MARG. Jo no hi veig remey al mal.
- SAL. Jo sí que n' hi veig.
- GAB. Sí?
- CRIST. Digas.
- GAB. Dirá una bestialitat.
- ANTON A voltas els boigs fan bitllas.
- CRIST. Deixeulo dir.
- MARG. Bé!
- ANTON Vejam.
- SAL. Per casarte ab la Cristina (A Gabriel.)
ó ella ó tu heu de deixar
descontents als vostres pares...
- GAB. Es vritat.
- CRIST. Veste esplicant.
- SAL. Caseus vos ab la senyora (A Anton.)
que tots dos sou d' una edat,
feu tots junts una familia
y acabeu los mals de caps.
- GAB. Es vritat!
- CRIST. Vaya, sí, pare!
- SAL. Tinch un cap mes enllustrat!
- MARG. (Ben pensat...)
- ANTON (No está malota!) (Mirántselá)
- GAB. Sí! (A Margarida.)
- CRIST. Sí! (A Anton.) } (Instantlos.)

- MARG. (No sé...)
- ANTON (Jo, qué faig?)
- GAB. Dónguins la ditxa...
- CRIST. La vida!...
- GAB. La ventura...
- CRIST. Sí, y la pau.
- MARG. Pe 'l meu fill... (Cedint.)
- ANTON Jo per ma filla... (Idem.)
- CRIST. Pare!
- GAB. Mare!
- ANTON Y endevant! (Resolut.)
- Ja está dit, fora romansos,
'm voleu ó nó? Ben clar.
- MARG. Ay!
- ANTON Be, no jemegueu
que se m' encendrant las sangs.
Soch una ganga, sens dubte,
un Anton com jo es escás.
- MARG. Pobre de mí!
- ANTON Ansia, rossa!
- MARG. Ay!... Consento! (Després de vacilar un moment.)
- ANTON Bien! Ja está.
- MARG. Ja que s' arreglan dos bodas,
tenim que aná á Montserrat.
- SAL. Y jo?
- ANTON També.
- SAL. Viva l' avi!
- GAB. Y tots montats á caball...
- ANTON D' un burro.
- SAL. Já, já! d' un burro.
- GAB. D' un bon potro.
- ANTON Cá, noy, cá!
- Encara avuy me recordo
de quan vaig montá 'l «Galan».
- GAB. Y avuy molt be os hi aguantabau.
- SAL. Si quasi hi anaba lligat.
- MARG. Y qué os va passá? Espliqueumho.
- ANTON Un compromís dels mes grans.
Era un diumenge á la tarde,
ja farà de aixó uns trenta anys,
y per fé un xich lo fatxada
ensello y munto á caball.
Y, trip, trap, trop! fent lo curro
á la rambla vaig fer cap.
Passa un batalló de *tropa*
y al sentir lo retaplam!
dels tambors y las cornetas
el caball se espantá y paf!
pega un bot... jo quiet 'm quedo,
un altre, y dos... tant se val, (Tot ben marcat.)
jo sempre quiet, paf! un altre

y tot lo bridó trencat.
Bots y mes bots, no 'm movia,
tot ple de gent pe 'ls voltants,
quan al' fer l' últim li salta
la sella 'l menos vint pams.

GAB. Y vos per aixó...

ANTON Jo quiet sempre.

GAB. Y no vau caurer?

ANTON Y es clar,
al primer bot.

GAB. Y diheu quiet?

ANTON Sí, quiet á terra estirat.

TOTS Já, já, já!

(*Rient.*)

MARG. Quina surtida!

ANTON Per aixó dich, burro ó no hi vaig.

GAB. Bé, home bé, aneu ab burro.

ANTON Y vull anarhi lligat. (*Pegantse un cop al front.*)
—Ara hi penso... Vatua listo!

Y 'l senyor Joseph! Qué faig?

MARG. Qu' os passa?

ANTON Deixemho correr.

GAB. Y ara?

ANTON No 's pot tirá avant.

Y ha un obstacle...

MARG. Com obstacle?

ANTON No pot ser. Vaya! acabat.

ESCENA XX

Dits y JOSEPH

JOSEPH Molt santa nit.

ANTON (*Vátua l' home!*)

Ja 's aquí.)

CRIST. Passi endevant.

JOSEPH Gracias.

ANTON Entreu' á la sala

y avants de passar mitx quart,

segons la nostra conversa,

podrem ó no tirá avant.

MARG. (*Qué deu ser!*) (*Entra á dintre.*)

GAB. (*No puch entendre...*) (*Lo mateix*)

CRIST. (*Que 's estrany! Qué passarà?*) (*Lo mateix.*)

SAL. (*Jo per si no 's fá la festa*) (*Lo mateix.*)
m' amagaré quatre talls.)

ESCENA XXI

ANTON y JOSEPH

JOSEPH Está per mí? (*Mirant la cartera.*)

ANTON Sí, senyor.

JOSEPH Alló no 's pot realisar.

ANTON Qué diu home! (Content.)
JOSEPH Es impossible.
No hi dongui voltas.
ANTON Jo! cap.
JOSEPH Aixís qu' he arribat á casa
la cartera fullejant
he vist qu' antes d' ahí al vespre
vaig dar paraula formal
á donya Munda Rodríguez,
que 's viuda d' un militar
qu' está retirat...
ANTON No ho dupto.
Si 's mort ja 's ben retirat.
JOSEPH Jo ho sento, mes no 's possible
el poderho tirá avant.
ANTON Margarida, noya! (Cridantla.)

ESCENA XXII

Dits, MARGARIDA, CRISTINA, GABRIEL
y SALDONI

CRIST. Pare!
ANTON Noya, ja 'ns podém casar! (A Margarida.)
GAB. Escoltabam de la porta.
MARG. Mireuvos que 's tot un cas! (Rient.)
ANTON (A Joseph.) M' hi caso jo ab la mestressa.
(Fentli una caricia.)
JOSEPH M' en alegro, y per molts anys.
ANTON Ja 's pot dir que som á l' olla.
GAB. y CRIST. Gracias!
MARG. Ay Antonet! (Ab salameria.)
ANTON. Ay, (Id.)
Mideta!
SAL. Bien! tot s' arregla!
En ficantmhi jo, ja está.
ANTON Ja ho he dit que 'ls boigs fan bitllas
devegadas.
SAL. Donchs errat.
No fan bitllas, casaments.
GAB. Quina ventura mes gran! (Pren la mà de
ANTON 'L convido perque vingui... Cristina.)
JOSEPH Sí, ahont?
ANTON A Montserrat.
Jo vaig ab burro, es la meva,
no vull cap altre animal.
JOSEPH Jo també... que no s' olvidi... (Treu la car-
«Burro com l' Anton». tera y apunta)
ANTON Y es clar.
MARG. Entesos. Tonet?
ANTON Entesos.
MARG. Y digas, m' estimarás?

ANTON Jo! Si demá quedo viudo
mestressa de tot 't faig.
MARG. Jo també, si quedo viuda
ets hereu universal.

ESCENA XXIII

Dits, vehins, vehinas, noyets, etc., mudats.

ÚNA. Bona nit.
ANTON Ola, Cunilla!
CRIST. Com creixes! (*Fent festas á un noyet.*)
ANTON Vamos!
CRIST. Avant!
JOSEPH Estiga bó. (*Disposantse á surtir.*)
ANTON Home, quedis.
quedis que podrá ballar.
JOSEPH Vol dir?
ANTON Sí home, ab franquesa.
CRIST. Seguin.
ANTON Sense cumplimant.
(*Los vehins s' assentan. Cristina y Saldoni entran á dintre.*)
ANTON Qué 'ls faig á saber?... (*A Margarida.*)
MARG. No encara.
ANTON Muxoni donchs. Ah, já, já!
(*Surt Cristina ab una safata gran plena de talls de tortell, y detrás Saldoni ab un altre safata ab vasos y una ampolla ab vi. Al veurer lo tortell lo senyor Joseph s' alsa y cridant*
JOSEPH Que visca 'l senyó Anton! *diu:*)
VEUS Viva!
ANTON Gracias pueblo amado!... (*Fent un gran saludo ab lo sombrero á la má.*)
VEUS Já!... (*Rient y aplaudint.*)
GAB. Noya, reparteix.
ANTON No encara. (*A Cristina.*)
Fins acabat lo sarau. (*Ho deixan tot sobre la taula.*)

ESCENA ÚLTIMA

Dits, TONET, cego

(*Antonet porta lo violi dintre la bossa. Al dir desde la porta: Santa nit, tothom s' aixeca y lo rodeja: Anton lo guia per la má al asiento destinat per ell en primer terme. Treu lo violi de la bossa y afina.*)

TONET Santa nit! (*Desde la porta.*)
ANTON 'L Ton!
TOTS Tonet! (*Aixecantse.*)
ANTON Ja t' estabam esperant. (*Guiantlo per la ma.*)
Seu aquí y ara comensa (*Antonet s' assenta.*)

dessèguida 'l primer valz.

(*Antonet afina el violí, las donas están sentadas, los homes drets.*)

Ey! A la antiga. Ben amples.

Un, dos, tres, quatre y ja está!

(*Quedant en posició de ball.*)

JOSEPH Ay!

(*Buscant per terra.*)

ANTON Què busca?

JOSEPH Las ulleras.

ANTON Si las porta.

JOSEPH Ay, es vritat! (*Tocántselas.*)

(*Riallas de tots.*)

ANTON Busquis balladora, home. (*Ho fá.*)

Noya, Gabriel! Què feu? Au! (*Apariantllos.*)

Y vostés? Que tothom balli. (*Als convidats.*)

Margarida, dom lo bras. (*Li pren.*)

Saldoni, treute minyona

y apa! pòsat á ballar.

SAL. No podré ab aquesta panxa!

ANTON Balla, dich!

SAL. Tu y tu, endevant! (*Resolut.*)

(*Saldoni pren dos minyonas, una á cada bras.*)

ANTON Estém tots? Avant la festa.

Tonet, ja pots comensar.

(*Tonet comensa á tocá un vals que ballan variars parellas, entre ellas Anton ab Margarida, Gabriel ab Cristina, Saldoni ab duas minyonas y 'l senyor Joseph ab una. Molta animació en lo quadro y als pochs compassos que ballan cau lo teló.*)

PROU

NOTA IMPORTANT

En los teatros en que no puguin disposar de comparsería poden acabar lo quadro desde lo final de la escena rintidos ab lo que segueix.

SAL. (Mireu los vells com s' engrescan!).

MARG. Me 'n vaig, Tonet.

ANTON Torna aviat.

JOSEPH Jo també.

GAB. Y jo.

ANTON Ep! Alto!

Falta un' altre cosa avans.

JOSEPH Ja l' entench. Senyors... Volia... (*Adelantantse al públich.*)

Ja no 'm recorda.

ANTON Veurán.

Els convido á tots que pujin

hi haurá refresch y sarau

y si 'm volen doná 'ls días

me 'ls poden doná ab las mans. (*Aplaudint.*)

PROU

LO TEATRO REGIONAL

OBRAS PUBLICADAS

	<i>Ptas.</i>
<i>L' Agulla</i> , drama, 3 actes, Pelay y Briz	2
<i>Sortint del ou</i> , diálech, Ignasi Iglesias	0'25
<i>Clarís</i> , drama, 3 actes, Conrat Roure	2
<i>Lo Teatro per dins</i> , comedia, 2 actes, Frederich Soler	1'50
<i>Sant Jordi mata l' aranya</i> , comedia, 1 acte, A. Guasch Tombas	1
<i>La dona y la baylerina</i> , comedia, 1 acte, Frederich Soler	1
<i>Pintura fi de sigle</i> , 1 acte, Guasch Tombas y Dalmases Gil	1
<i>Un' altra sogra</i> , comedia, 1 acte, Abelardo Coma	1
<i>Las Joyas de la Roser</i> , drama, 3 actes, Frederich Soler	2
<i>Tot per las donas!</i> 1 acte, Joseph M. ^a Pous	1
<i>L' esclau del vici</i> , monólech, Ignasi Iglesias	0'50
<i>La feyna d' en Jafá</i> , comedia, 1 acte, Ernest Soler de las Casas	1
<i>Los aucellets</i> , comedia, 3 actes, Joseph M. ^a Pous	2
<i>La mosca al nas</i> , comedia, 1 acte, Frederich Soler	1
<i>La firma d' en Rovellat</i> , comedia, 1 acte, Conrat Colomer	1
<i>La tornaboda</i> , comedia, 1 acte, Juliá Carcassó	1
<i>¡Xerraire!</i> Monólech, Joaquim Montero	0'50
<i>Lo quarto dels ma's endressos</i> , 1 acte, Conrat Roure	1
<i>Qui oli remena...</i> Juguet, 1 acte, Pere Reig y Fiol	1
<i>La flor de la montanya</i> , drama, 3 actes, Ramón Bordas	2
<i>Tres personas</i> , jugueta, 1 acte, Abelardo Coma	0'50
<i>¡Tot per ella!</i> Comedia, 1 acte, A. Careta y Vidal	1
<i>Per contradicció</i> , comedia, 1 acte, J. Pont y Espasa	0'50
<i>La mort de Nerón</i> , tragedia, 1 acte, Víctor Balaguer	0'50
<i>Un músich de regiment</i> , sarsuela, 1 acte, Joseph M. ^a Pous	1
<i>La Dama de Reus</i> , drama, 3 actes, Manuel Rocamora	2
<i>Un rey de pega</i> , monólech lirich, 1 acte, Enrich Molina	0'50
<i>Dos companys mal avinguts</i> , joguina, 1 acte, F. Godo y V. Rahola	1
<i>La Pescateria</i> , sainete, Mirabent y Mestres	1
<i>La Casamentera</i> , joguina, 1 acte, Conrat Roure	1
<i>Las esposallas de la morta</i> , tragedia, 3 actes, Víctor Balaguer	1
<i>Los gelos de la Coloma</i> , parodia, 1 acte, A. Guasch Tombas	1
<i>Un bateig á cops de punys</i> , comedia, 1 acte, Jaume Molgosa	1
<i>Una dona y un Deu</i> , comedia, 1 acte, Joseph M. ^a Pous	1
<i>Si senyors</i> , monólech en vers, Joseph Barbany (Pepet del carril)	0'50
<i>Lucrezia Borgia</i> , joguina, 1 acte, Francisco X. Godo	1
<i>Lo diner</i> , comedia, 3 actes, Joseph M. ^a Pous	2
<i>Lo marit de la difunta</i> , jugueta, 1 acte, Francisco Figueras y Ribot	1
<i>L' ocasió fa 'l lladre</i> , proverbis, 1 acte, Conrat Roure	1
<i>Mestre Jan ó l' honra del treball</i> , drama, 5 actes, Joseph O. Molgosa	2
<i>Lo somni de la Ignocencia</i> , sarsuela, 1 acte, C. Colomer y U. Fando	1
<i>Home á l' aygua</i> , comedia, 1 acte, Pere Reig y Fiol	0'50
<i>Lo ret de la Sila</i> , comedia, 1 acte, Frederich Soler y Hubert	1
<i>Las tres alegrias</i> , comedia, 1 acte, Joseph Maria Arnau	1
<i>¡Dorm!</i> sarsuela, 1 acte, Narcís Campmany y Joan Rius	0'50
<i>Setze jutjes...</i> sarsuela, 1 acte, Manuel Angelon y Mtre. Pujadas	1
<i>A la lluna de Valencia</i> , comedia, 2 actes, Narcís Campmany y Pahissa	1'50
<i>Als peus de vosté</i> , joguina, 1 acte, Miquel M. Palá Marquillas	1
<i>La herencia del oncle Pau</i> , comedia, 4 actes, Conrat Colomer	2
<i>Los tres toms</i> , quadro de costums, 1 acte, Narcís Campmany y Pahissa	1